

Yttrande

Datum 2014-02-05

Klassificering 1.1.4

Dnr 0354

Ert 2014-01-22

Er UF2014/4543/USTYR

Yttrande över remiss av regeringens skrivelse 2013/14: Biståndspolitisk plattform

Regeringskansliet har remitterat den biståndspolitiska plattformen.
Riksantikvarieämbetet har följande synpunkter.

Synpunkter

Riksantikvarieämbetet vill framhålla kulturarvets och kulturarvsarbetets betydelse i arbetet för hållbara samhällen där kulturarvet kan vara en viktig resurs för biståndspolitikens inriktning. Starka samhällsinstitutioner för kulturarv, historia och samhällets minne likväl som människors engagemang för dessa frågor, är en grundförutsättning för att skapa ett hållbart samhälle. Riksantikvarieämbetet har genom tidigare insatser, bland annat i Tanzania, kunskap om att genom biståndsarbete samverka och stödja fattiga länder med att bygga kulturarvsmyndigheter och museer. Det har även handlat om utbildning liksom om dokumentationsmetoder för att ett land ska kunna ta hand om och dokumentera sin historia.

Kulturarv och kulturarvsarbete är en resurs som kan användas i flera samhällsprocesser och bidra till en socialt hållbar utveckling på olika nivåer i samhället. Med den breddade synen på kulturarvsbegreppet som utvecklats under senare år, har kulturarvet kunnat fungera som en dynamisk relation mellan samhällsförändring och människors värderingar. Riksantikvarieämbetet vill därför i det här sammanhanget lyfta fram kulturarvet som en betydelsefull resurs också för den enskilde individen. Social hållbarhet betonar i synnerhet människan och hennes inbördes relationer, men även förbättrad livskvalitet, tillgänglighet och ett aktivt medborgarskap. Kulturarvsarbete bör inbegripa att människor ges möjlighet att vara med och uttolka vad kulturarvet kan vara. Genom att placera människan i centrum och skapa ett inkluderande arbetssätt kring kulturarv och mångfald har kulturarvsarbetet en stark koppling till mänskliga rättigheter, demokratifrågor, och individers rätt att delta i kulturliv.

Riksantikvarieämbetet

Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm

Tel 08-5191 8000

E-post registrator@raa.se

Hemsida www.raa.se

Org.nr 202100-1090

Plusgiro 599 94-4

Bankgiro 5052-3620

Kulturarvet kan bidra till en socialt hållbar utveckling även på samhällsnivå och påverka andra politikområden. På en nationell nivå kan kulturarvet bidra till områden som utbildning och samhällsplanering men kulturarvet har även en betydelsefull roll i byggandet av ett fredligt och demokratiskt samhälle med starka strukturer och samhällsinstitutioner. Kulturarvsarbete kan vara ett redskap för att förhindra konflikter samt bidra till konfliktlösning och försoning. Kulturarv kan också vara en positiv kraft och en utgångspunkt i återuppbyggnad av samhällen och finnas med som ett led i fredsprocesser. Historien ger oss insikter om den inneboende kraft som kulturarv besitter och som nyttjats i konflikter färgade av nationella, religiösa och etniska motsättningar men avgörande för hållbar samhällsutveckling är att kulturarv används för att skapa positiva processer för individer och samhällsbyggnad.

Den biståndspolitiska plattformen saknar tydliga skrivningar i dessa frågor. Den framhåller vikten av att människor har möjlighet att delta i kulturlivet men ser inte den betydelse som kulturarv har på individnivå och för skapandet av starka institutioner för samhälls- och demokratibyggandet i fattiga länder. Delmålen 1 och 2 bör förtydligas och kompletteras med skrivningar om bistånd riktat till kapacitetsstärkning, stöd för skapande av starka samhällsinstitutioner för länders kulturarvsarbete, utbildning inom historia och kulturarv och människors delaktighet i kulturarvsarbetet för att härigenom stärka den långsiktigt hållbara samhällsutvecklingen i länderna. Riksantikvarieämbetet är berett att ha en aktiv roll i ett sådant arbete.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Lars Amréus efter föredragning av utredaren Karin Arvastson. Även överantikvarien Knut Weibull har varit med om den slutliga handläggningen.

Lars Amréus

Karin Arvastson

Kopia till: Kulturdepartementet